

Socialøkonomisk virksomhed

Hvad er en socialøkonomisk virksomhed?

En socialøkonomisk virksomhed fungerer på samme vilkår som traditionelle virksomheder – men bruger sit overskud på at tage et socialt ansvar, f.eks. ved at skabe arbejdspladser for udsatte, eller på at støtte et socialt eller samfundsgavnligt formål.

Regeringens definition på en socialøkonomisk virksomhed er:

"En privat virksomhed, der driver erhverv med det formål – gennem sit virke og indtjening – at fremme særlige sociale og samfundsgavnlige formål"

I Danmark er der anslået ca. 300 socialøkonomiske virksomheder. De fleste er startet af ildsjæle og iværksættere, der ser et socialt problem og ønsker at gøre noget ved det. Der er dog også flere traditionelle virksomheder der ønsker at tage et socialt ansvar og bruger social ansvarlighed i sin CSR-profil.

For at leve op til regeringens definition af begrebet "socialøkonomisk virksomhed" skal virksomheden opfylde fem kriterier:

1. Socialt formål. Virksomhedens primære formål har samfundsgavnlig karakter med et socialt, beskæftigelses-sundheds-, miljømæssigt eller kulturelt sigte, som desuden fremmer aktivt medborgerskab.
2. Væsentlig erhvervsdrift. Virksomheden har et væsentligt element af erhvervsdrift ved salg af serviceydelser eller produkter, som udgør en betydelig del af dens omsætning.
3. Uafhængighed af det offentlige. Virksomheden fungerer uden væsentlig offentlig indflydelse på ledelsen og driften af virksomheden.
4. Inddragende og ansvarlig ledelse. Virksomheden involverer ansatte, kunder, samarbejdspartnere og interessenter og har en etisk forsvarlig ledelse.
5. Social overskudshåndtering. Virksomheden bruger primært sit overskud til at fremme sociale formål, reinvestere i egen virksomhed eller i andre socialøkonomiske virksomheder. En begrænset andel af overskuddet kan udbetales som udbytte til investorer.

En socialøkonomisk virksomhed skaber værdi på to måder. Den ene er den økonomiske merværdi af det produkt eller den ydelse virksomheden frembringer. Den anden er den sociale værdi, som f.eks. kan være at skabe arbejdspladser for udsatte mennesker, eller at støtte et værested for hjemløse, eller et brøndgravningsprojekt i et udviklingsland. Der er med andre ord tale om en dobbelt bundlinje, med både et økonomisk og et socialt udbytte.

Hvorfor tænke socialøkonomisk?

Forbrugerne er i stigende grad bevidste om hvad de køber og hvordan produkterne er fremstillet. Dyrevelfærd, miljøvenlighed og bæredygtighed har i mange år været nogle af de faktorer der har spillet en afgørende rolle i den moderne forbrugers indkøbsmønstre.

På det seneste er også social ansvarlighed blevet et kvalitetsstempel der påvirker forbrugernes adfærd. Derfor har man som socialøkonomisk virksomhed en mulighed for at placere sig attraktivt i forhold til konkurrenterne.

Registrering som socialøkonomisk virksomhed

Fra juni 2014 kan man hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen lade sin virksomhed registrere som socialøkonomisk virksomhed. Registreringen er myndighedernes blåstempling af, at virksomheden lever op til de fem fastsatte kriterier for at kunne kalde sig socialøkonomisk.

Registreringen giver virksomheden ret til at bruge RSV mærket (Registreret Socialøkonomisk Virksomhed) i sin markedsføring. RSV-mærket er det seneste medlem i gruppen af brands, der signalerer ansvarlighed, bæredygtighed og omtanke.

Andre kendte brands er Ø-mærket, Fair Trade, Svanemærket etc. Alle er mærker der i et eller andet omfang hjælper produktet til at skille sig ud fra mængden og henvender sig til den samfundsbevidste forbruger.

RSV-mærket gør det let for kunder, investorer og andre at finde virksomheden og få vished for at den arbejder på en måde, der er samfundsgavnlig.

Hvordan kommer man i gang?

De to vigtigste ingredienser er:

1. Et ønske om at tage socialt ansvar
2. Et produkt, en vare eller en ydelse der kan sælges på almindelige markedsvilkår

Er man iværksætter og ønsker at starte en socialøkonomisk virksomhed er opstartsprocedurerne som ved en hvilken som helst anden iværksættervirksomhed. Der skal udarbejdes en finansierings- og forretningsplan og man skal finde den rette virksomhedsform. En socialøkonomisk virksomhed skal etableres som et selskab og registreres hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Man kan ikke etablere en socialøkonomisk virksomhed som enkeltmandsvirksomhed. De fleste socialøkonomiske virksomheder er etableret som andelsselskaber S.M.B.A./A.M.B.A, som anpartsselskab, ApS eller som erhvervsdrivende fond. Det betyder at der skal rejses en selskabskapital, nedsættes en bestyrelse og sidst men ikke mindst formuleres en fundats med beskrivelse af virksomhedens sociale formål.

Er man en eksisterende virksomhed er proceduren for så vidt den samme, bortset fra at man jo har et kørende produktionsapparat og derfor oftest vil have lettere ved at gå fra opstart til drift.

Hvad kan kommunen hjælpe med?

Jammerbugt Kommune har ansat en konsulent for samarbejdet med socialøkonomiske virksomheder. Konsulenten kan vejlede om lovgivning og støttemuligheder på området og bidrage med sparring og kontakt til relevante netværk lokalt, regionalt og nationalt. Konsulenten fungerer desuden som én indgang til kommunens forvaltninger og kan skabe direkte kontakt til relevante myndigheder og fagpersoner.

Jobcenter Jammerbugt er behjælpelig med at finde arbejdskraft til virksomheden. Jobcentret indgår også i dialog med virksomheden om ansættelse / løntimer til udsatte borgere, herunder personer i fleksjob.

Vækst Jammerbugt er Jammerbugt Kommunes erhvervsservice. Vækst Jammerbugt kan bl.a. give sparring og vejledning til iværksættere og skabe kontakt til de regionale vækst- og udviklingsprogrammer for virksomheder.

[Socialøkonomi i Jammerbugt Kommune.](#)

Socialøkonomi er et prioriteret indsatsområde i Jammerbugt Kommune. De socialøkonomiske virksomheder spiller en væsentlig rolle i beskæftigelsesindsatsen, hvor virksomhederne bidrager til at skabe meningsfulde arbejdspladser for kommunens udsatte borgere.

De socialøkonomiske virksomheder er desuden med til at sikre attraktive forhold i landsbyerne, hvor virksomhederne sammen med lokale borgere har sikret tilstedeværelsen af bl.a. købmandsbutik og landsbypedelordninger. Jammerbugt Kommune har indgået en forpligtende partnerskabsaftale med kommunens socialøkonomiske virksomheder. Aftalen skal bl.a. sikre den fortsatte udvikling af de eksisterende virksomheder og bidrage til skabelsen af nye socialøkonomiske virksomheder.

[Vil du vide mere, så kontakt:](#)

Peter Mortensen

Jammerbugt Kommune

Social- Sundheds- og Beskæftigelsesforvaltningen

Borgervænget 12, 9460 Brovst

tlf.: 4191 1484

mail: pmn@jammerbugt.dk